Magiczny Kraków

Stanisław Brach

2012-05-07

(ur. 21 września 1972 r., Gorlice)

Uprawia rzeźbę, ceramikę artystyczną i rysunek.

Urodził się 21 września 1972 r. w Gorlicach. Jest absolwentem Technikum Ceramicznego w Łysej Górze (1987-1993) oraz Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom obronił w 2000 roku w pracowni prof. Mariana Koniecznego, zaś w maju 2008 roku uzyskał tytuł doktora w dziedzinie sztuk pięknych.

Inspiracją dla jego prac są wątki biblijne i mitologia, a także otaczająca nas rzeczywistość. Jak zauważa Bożena Kostuch, motywem niemal od początku pojawiającym się w twórczości Bracha, w jego rzeźbie, malarstwie i rysunku, niejako "*znakiem rozpoznawczym*" artysty jest zastygła w bezruchu a zarazem pełna ukrytego, wewnętrznego życia postać, żyjący "*tu i teraz*" człowiek o charakterystycznie spuszczonej głowie, "*przygnieciony brzemieniem codzienności, poddany ciśnieniu rzeczywistości, borykający się z otaczającym światem, a niekiedy z niego wyobcowany, skupiony na swym wnętrzu*".

Rzeźby Stanisława Bracha - jak pisze prof. Józef Sękowski - "*są to zwarte, uproszczone, zgeometryzowane bryły, często zestawiane w większe, zrytmizowane grupy. Dzięki temu zabiegowi uzyskują nowe wartości ekspresyjne, symboliczne i treściowe*". Artysta z rozwagą rozwija swoje twórcze wizje, dążąc "*do precyzji warsztatowo-technologicznej i klarowności tworzonego komunikatu. Dba o zachowanie równowagi pomiędzy materią, formą i treścią*".

Oprócz rzeźby artysta wypowiada się poprzez obrazy i płaskorzeźby ceramiczne. Wyrażając swoje artystyczne wizje w sztuce ceramicznej, próbuje obalić mit ceramiki jako formy czysto użytkowej i dekoracyjnej. Stara się pokazać i wykorzystać szerokie możliwości techniczne, jakie tkwią w ceramice, uzyskuje w ten sposób efekty niemożliwe do otrzymania w przypadku innych materiałów. Wartości materii, jej faktura i kolorystyka wzbogacane są przez autora jego własnymi doświadczeniami. Stanisław Brach odkrywa strukturę różnych gatunków gliny, możliwości modelunku z bogactwem śladów narzędzi, powstałych faktur i niespotykanego w innych materiałach bogactwa koloru, pilnując, aby nie dominowały nad formą, lecz ją dopełniały. W pracach tych nie ma nic ze spokoju i świadomego prymitywizowania dostrzegalnego w dziełach rzeźbiarskich, to kompozycje o zupełnie innym charakterze i innym rodzaju ekspresji. Artysta upodobał sobie w ceramice czerwień, która najlepiej oddaje emocje.

Ceramiczne płaskorzeźby Bracha to dynamiczne, wieloplanowe układy, o impresyjnie opracowanej, jakby rozedrganej powierzchni, wykorzystujące kontrasty barw i faktury - pisze Bożena Kostuch. Artysta znakomicie zestawia fragmenty gładkie i drobiazgowo opracowane, wykorzystuje walory reliefu i spękania powierzchni, w jego ceramicznych obrazach często pojawiają się mniejsze, bądź większe fragmenty o fakturze płótna ("*Ziemia*" z cyklu "*Żywioły*" z 2005 roku). W sugestywny sposób operując ograniczoną paletą barw, kontrastuje czerń i biel, wprowadza akcenty z niezwykle charakterystycznej, mocnej czerwieni ("*Bez tytułu*" z 2004 roku). Brach chętnie tworzy także obrazy monochromatyczne, wyzyskując w nich do maksimum fakturalne właściwości powierzchni i wynikające z nich różnice w załamywaniu światła ("*Dwie drogi*" z 2005 roku).

Wśród najciekawszych prac Stanisława Bracha warto wymienić obraz "*Tarnowscy Żydzi*" (2003 r.), za który artysta otrzymał III Nagrodę Marszałka Województwa Małopolskiego, oraz cztery niezwykle sugestywne kompozycje z cyklu "*Jeźdźcy Apokalipsy*" (2005 r.).

Wśród rzeźb najbardziej charakterystyczne są dla artysty "*pełne powietrza*" - jak to ujął prof. Stefan Dousa - kompozycje przestrzenne o niezwykle lekkiej konstrukcji: "*Wieża*", "*Oni*", "*Cztery*", a także najważniejsza z tego cyklu rzeźba "*Lustracja Konia Trojańskiego*" (rzeźbiarska praca doktorska artysty). Prace Stanisława Bracha były prezentowane na wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych. Uczestniczył w wielu plenerach i sympozjach ceramicznych w kraju i za granicą. www.brach.art.pl